

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1821/2023
20.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Град Врање, чији је пуномоћник Петар Јовчић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Прекршајног суда у Врању, коју заступа законски заступник Државно правобранилаштво – Одељење у Лесковцу, ради поништаја решења и исплате трошкова превоза, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4533/2022 од 02.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 20.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4533/2022 од 02.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4533/2022 од 02.02.2023. године, преиначена је пресуда Основног суда у Врању П1 570/2021 од 03.08.2022. године, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи као незаконито решење Прекршајног суда у Врању Су IV ../18, Су VIII ../18 од 31.12.2018. године, којим је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада на реализацији ...– Врање, те тужена обавезе да му на име накнаде трошкова превоза на релацији ... – Врање – ..., за период од 11.01.2018. године до 31.10.2020. године, исплати укупан износ од 211.430,00 динара са законском затезном каматом на месечне износе и за временски период како је то означено у изреци те пресуде. Тужилац је обавезан да туженој надокнади трошкове парничног поступка у износу од 55.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, указујући да је другостепени суд починио битну повреду одредаба парничног поступка јер је на штету тужиоца погрешно применио материјално право, а разлози пресуде су нејасни и противречни, па се пресуда не може испитати до краја.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а по одредбама члана 407. тог закона, битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју је указано, није предвиђена као ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, са пребивалиштем у Врању, ..., је 04.05.1994. године засновао радни однос на неодређено време, на радном месту ... у Општинском органу за прекршаје. Од тог времена он у континуитету ради као намештеник у овом државном органу, односно од 01.01.2010. године у Прекршајном суду у Врању. До 31.05.2018. године тужилац није користио право на путне трошкове, пошто је на посао долазио службеним возилом. Дана 28.12.2017. године тужилац је променио место пребивалишта и пријавио се као становник села ..., а 11.01.2018. године поднео послодавцу захтев за накнаду превозних трошкова од места рада до места пребивалишта. Спорним решењем одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова на релацији ... – Врање, из разлога што промена места становања након закључења уговора о раду не може да утиче на повећање трошкова превоза које је послодавац дужан да надокнади. Након тога, решењем од 15.01.2019. године тужиоцу је, пошто је први пут поднео захтев за накнаду трошкова превоза, признато право на трошкове претплатне карте у градском саобраћају за временски период од 01.06.2018. године до 31.01.2019. године. Утврђена је висина разлике трошкова међумесног саобраћаја и исплаћених трошкова градског превоза тужиоцу, чија исплата је предмет постављеног захтева.

Одлуку о основаности тужбеног захтева првостепени суд заснива на одредбама члана 118. Закона о раду, чланова 4. и 13. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“ бр. 79/2005 ... 104/2009), члана 37. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 62/06 ... 99/14), члана 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 98/07 ... 84/15) и члана 47. Посебног колективног уговора за државне органе. Становишта је да се код уређивања права и дужности државних службеника непосредно примењује Закон о државним службеницима. Државни службеник има право на плату, накнаду и друга примања према Закону о платама у државним органима и јавним службама, из чега произилази да су одредбе специјалних закона дерогирале одредбе Закона о раду у погледу права на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада. Суд наводи да је имао у виду Правилник о накнади трошкова за долазак и одлазак са рада запослених у Прекршајном суду у Врању од 11.02.2020. године, којим је регулисан начин остваривања права на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за запослене у Прекршајном суду у Врању, али пошто је он ступио на снагу дана 19.02.2020. године, његовој примени нема места на односе који произилазе из оспореног решења од 31.12.2018. године.

Другостепени суд не прихвата тумачење и примену материјалног права на начин како то чини првостепени суд. По становишту другостепеног суда, осим

материјалноправних одредби које је применио првостепени суд, меродавне су и одредба члана 5. Закона о платама државних службеника и намештеника, која прописује да намештеник остварује заштиту права на плату, накнаде и друга примања према општим прописима о раду, те члана 2. Закона о раду, које прописују да се одредбе Закона о раду примењују на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. Позитивноправне одредбе закона који регулише права државних службеника и намештеника, односно Уредбе и Посебног колективног уговора о раду за државне органе прописују право запослених на накнаду стварних трошкова које имају ради доласка и одласка са рада, али не прописују посебне услове, нити регулишу ситуације за увећање трошкова превоза због промене места пребивалишта, из чега произилази да се у конкретној ситуацији има применити одредба члана 118. став 2. Закона о раду. Том одредбом прописано је да промена места становања запосленог након закључења уговора о раду не може да утиче на увећање трошкова превоза које је послодавац дужан да накнади запосленом у тренутку закључења уговора о раду, без сагласности послодавца.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, по оцени Врховног суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је одбио постављени тужбени захтев.

Тужилац је, као намештеник засновао радни однос у државном органу са седиштем у Врању, као лице са пријављеним пребивалиштем у Врању. Меродавне материјалноправне одредбе, садржане у законима, Уредби и Посебном колективном уговору о раду у државним органима не садрже одредбе да ли, те под којим условима запослени стиче право на повећању накнаду за трошкове превоза у току трајања радног односа, за разлику од одредбе члана 118. став 2. Закона о раду, као општег закона. Стога, у ситуацији када се одредбама специјалног закона не регулише ова правна ситуација, на спорни правни однос има се применити општи пропис о раду, како је то и регулисано одредбама члана 5. Закона о платама државних службеника и намештеника и члана 2. Закона о раду.

Правни однос, који је предмет спора, регулисан је на идентичан начин као и одредбом члана 118. став 2. Закона о раду, Правилником о накнади трошкова за долазак и одлазак са рада који је донео Прекршајни суд у Врању, са почетком примене од 19.02.2020. године. Спорно потраживање односи се и на период након тог времена закључно са 31.10.2020. године, за који временски период неоснованост тужбеног захтева произилази и из тог општег акта послодавца.

Правилно је одлучено и о парничним трошковима на основу одредби чланова 165. став 2, 153. став 1. и 154. ЗПП.

Из изнетих разлога, на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**